

УДК 811.111:378.147:81'24

Стаття надійшла до редакції [Article received] – 18.09.2024 р.

Фінансування [Financing] – самофінансування [self-financing]

Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 25.09.2024 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text] – 97.7 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2024.46.14>

ПОДОЛАННЯ ФОНЕТИЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Наталія Миколаївна Нестеренко (м. Київ, Україна)

troyachka52@gmail.com

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

Катерина Вікторівна Лисенко (м. Київ, Україна)

lysenkokath@gmail.com

кандидат філологічних наук, асистент
кафедри іноземних мов математичних факультеті
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

В статті розглядаються проблеми мовної інтерференції при вивченні іноземної мови, зокрема деякі питання фонетичної інтерференції. Хоча ця тема не є новою, оскільки протягом усього часу існування людства відбувались захоплення територій та війни, в результаті яких загарбникам доводилось вивчати мову захоплених територій хоча б для спілкування з населенням. Нова мова в результаті отримувала певні зміни як в лексичному плані, так і в фонетичному. Сама ж основна мова також змінювалась під впливом лінгвістичних контактів. В статті розглядаються причини появи мовної та фонетичної інтерференції, серед яких Subconscious Resistance – так званий «підсвідомий спротив», Lack of Exposure – «нестача мовних контактів», а також L1 Influence - «вплив першої мови» та Transfer Errors – «перенос помилок».

(Current issues in linguodidactics [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Overcoming Phonetic Interference in Learning English (in Ukrainian) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]

© Nesterenko N. M. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,

Lysenko K. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

Автори пропонують стратегію виходу з проблем, пов'язаних з інтерференцією. Це 'Explicit Focus' – спеціальна увага до проблемних артикуляцій, 'Contrastive Analysis' – вправи з контрастним звучанням та «Phonetic drills» та «Immersion»-занурення в мовну атмосферу.

Ключові слова: мовна інтерференція, білінгвізм, чітка вимова, відтворення звуків, помітні наголоси, явний фокус, перенесення помилок, «занурення», «явний фокус», «фонетичні вправи».

OVERCOMING PHONETIC INTERFERENCE IN LEARNING ENGLISH

Natalia M. Nesterenko (Kyiv, Ukraine)

troyachka52@gmail.com

PhD (Philology), associate professor at
Department of English Philology and Intercultural Communication
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

Katerina V. Lysenko (Kyiv, Ukraine)

lysenkokath@gmail.com

PhD (Philology), lecturer at
Department of Foreign Languages for Mathematics Faculties
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

The article addresses the issues of linguistic interference in foreign language learning, with a particular focus on phonetic interference. Although this topic is not new—given that throughout human history, territorial conquests and wars have often forced invaders to learn the language of the conquered territories, at least to communicate with the local population—it remains highly relevant. The new language often underwent certain changes, both lexically and phonetically, as a result of these interactions. Similarly, the primary language of the conquerors also evolved under the influence of linguistic contact.

The article examines the causes of linguistic and phonetic interference, including factors such as Subconscious Resistance, the so-called "subconscious resistance," Lack of

(Актуальні питання лінгводидактики [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Подолання фонетичної інтерференції при вивченні англійської мови (Українською) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]

© Нестеренко Н. М. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,

Лисенко К. В. [Lisenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Exposure—insufficient language contact, L1 Influence—the influence of the first language, and Transfer Errors—errors transferred from the native language.

The authors propose strategies to address interference-related problems. These include 'Explicit Focus'—paying special attention to problematic articulations, 'Contrastive Analysis'—exercises comparing contrasting sounds, 'Phonetic Drills,' and 'Immersion'—creating a language-rich environment.

Key words: *language interference, bilingualism, pronunciation accuracy, replication of sounds, discernible accents, Explicit Focus, transfer of errors, 'Immersion', Explicit Focus', 'Phonetic Drills'.*

Роль вимови у навчанні мови важко переоцінити. У сфері викладання мови вимова відіграє ключову роль у вихованні комунікативної компетентності та розвитку мовних навичок. Окрім простого звукоутворення, вимова служить каналом для передачі значення, підтримуючи ефективне усне вираження та розуміння. Чітка й точна вимова дає змогу учням впевнено орієнтуватися в різноманітних комунікативних контекстах, сприяючи змістовній взаємодії та культурному обміну. Отже, які техніки навчання вимові необхідно використовувати?

Перш за все, ефективне вивчення вимови залежить від застосування різноманітних педагогічних прийомів, адаптованих до потреб і рівня знань учнів. Мінімальні пари служать потужним інструментом для пояснення фонетичних відмінностей, дозволяючи учням розрізняти тонкі відмінності між фонетично подібними звуками. Змодельована вимова в поєднанні з керованим повторенням і тренуванням дає змогу учням засвоїти правильні моделі вимови шляхом послідовної практики. Візуальні посібники, такі як фонетичні схеми та діаграми рота, пропонують учням відчутне уявлення про створення звуку, покращуючи їхнє фонетичне усвідомлення та точність артикуляції. Спільна діяльність і технологічні засоби додатково збагачують досвід навчання вимови, сприяючи взаємодії та сприяючи зворотному зв'язку в реальному часі.

Поняття мовної інтерференції тісно пов'язане з багатьма галузями як лінгвістики, так і інших наук (психології, соціології, культурології та ін.). У лінгвістичній парадигмі вона вивчається за допомогою структурної лінгвістики, теорії мовних контактів, психолінгвістики, нейролінгвістики, порівняльно-типологічної лінгвістики, соціолінгвістики, лінгвістики та ін. Мовна

(Current issues in linguodidactics [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Overcoming Phonetic Interference in Learning English (in Ukrainian) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]

© Nesterenko N. M. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,

Lysenko K. V. [Lisenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

інтерференція (або перенесення) завжди проявляється в прямому впливі на рідної мови (L1) на іноземну (L2), спричиняючи тим самим відхилення від її норми та системи, і існує в умовах білінгвізму: тобто там, де є ситуація контакту, зіткнення двох мов у соціальні чи культурні значення, або умови оволодіння індивідом іноземною (нерідною) мовою. Мовні контакти — явище не нове в лінгвістиці. Вони існували з початку розселення народів з соціальних, політичних, економічних та інших причин. Завойовуючи нові регіони, люди продовжували розмовляти своїми мовами, водночас намагаючись вивчити нову мову. Щерба у своїй праці «До питання про двомовність» назвав інтерференцію «взаємним спотворенням обох мов на практиці, по відношенню до чужої мови, спотворенням цієї чужої мови під впливом рідної мови».

Фонетична інтерференція є серйозною перешкодою на шляху до вивчення іноземної мови. Його вплив поширюється на весь процес навчання, суттєво впливаючи на точність вимови та комунікативну ефективність. Це явище виникає, коли мовленнєві моделі, вкорінені рідною мовою учня, утверджуються у вимові нової мови, що часто призводить до непорозумінь і зниження вільності мовлення. У сфері викладання та вивчення мови викладачі стикаються з проблемою розшифровки та пом'якшення складнощів фонетичних перешкод для сприяння ефективному засвоєнню мови.

У своїй основі фонетична інтерференція втілює вплив фонетики рідної мови учня на його спроби артикулювати звуки цільовою мовою. Це явище виникає, коли звукові системи двох мов розходяться, що призводить до неправильної вимови слів і звуків у мові перекладу. Такі неправильні вимови, які називаються фонологічними помилками, становлять величезну перешкоду для тих, хто вивчає мову, перешкоджаючи їхньому шляху до володіння мовою. Таким чином, розуміння та усунення фонетичних перешкод стають ключовими в педагогічному ландшафті, оскільки вони формують основу успішних спроб вивчення мови. Отже, які основні причини фонетичної інтерференції? Можна виділити наступні чотири причини:

1. Так званий вплив L1: Домінування фонетичної системи першої мови (L1) учня справляє глибокий вплив на його спроби вимови цільовою мовою. (Gass & Selinker, 2008). Цей вплив часто проявляється у відтворенні звуків, що нагадують рідну мову, що перешкоджає засвоєнню нових фонетичних моделей.

(Актуальні питання лінгводидактики [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Подолання фонетичної інтерференції при вивченні англійської мови (Українською) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]

© Нестеренко Н. М. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,

Лисенко К. В. [Lisenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

2. Помилки передачі: учні можуть ненавмисно застосувати правила вимови своєї рідної мови до цільової мови, що призведе до помилкової вимови та фонетичних розбіжностей (Major, 2008).

3. Відсутність контакту: недостатнє спілкування з носіями мови та автентичним мовним середовищем позбавляє учнів важливих можливостей удосконалити свої навички вимови, увічнюючи цикл фонетичних неточностей (Cook, 2016).

4. Підсвідомий опір: учні можуть підсвідомо чинити опір продукуванню незнайомих звуків, що виникає через дискомфорт або невпевненість, спричинені відходом від знайомого фонетичного ландшафту їхньої рідної мови (Derwing & Munro, 2015).

Фонетична інтерференція проявляється в безлічі форм, кожна з яких ставить перед учнями певні труднощі, які прагнуть оволодіти мовою. Наприклад, носії іспанської мови, які борються з англійським звуком «th», стикаються з труднощами через його відсутність в іспанській фонетиці. Подібним чином учні, які вивчають тональні мови, такі як мандарин, важко розрізняють фонетично схожі англійські слова, що збільшує ризик неправильного розуміння. Крім того, ритм і наголошення, притаманні рідній мові учня, можуть проникати в його спроби вимови цільовою мовою, завершуючись помітними акцентами, які перешкоджають розбірливості.

Наслідки фонетичного втручання відбиваються на різних аспектах засвоєння мови, пронизуючи як сфери виробництва, так і сфери розуміння. Помилки у вимові, спричинені фонетичними перешкодами, підривають ефективне спілкування, сприяють розчаруванню та підривають впевненість учнів у своїх лінгвістичних здібностях.

Крім того, страждає розуміння на слух, оскільки учні намагаються розшифрувати нюанси вимови носіїв мови, що призводить до порушень розуміння та перешкоджає загальному прогресу в засвоєнні мови.

Крім того, фонетичні перешкоди кидають тінь на плавність і природність мовлення учнів, створюючи перешкоди для повної інтеграції в мовне та культурне середовище. Отже, які стратегії подолання фонетичних перешкод?

1. «Явний фокус»: навмисна увага до конкретних фонетичних проблем, з якими стикаються учні, служить наріжним каменем у подоланні фонетичних

(Current issues in linguodidactics [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Overcoming Phonetic Interference in Learning English (in Ukrainian) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]

© Nesterenko N. M. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,

Lysenko K. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

перешкод (Derwing & Munro, 2015). Спеціальні вправи та тренування, спрямовані на проблемні звуки, дають учням необхідну основу для ефективного подолання перешкод у вимові.

2. «Контрастивний аналіз»: порівняльне дослідження фонетичних особливостей, що відрізняють рідну мову учнів від мови перекладу, сприяє підвищенню обізнаності та допомагає мінімізувати інтерференцію (Celce-Murcia та ін., 2010).

3. «Фонетичні вправи»: повторювані вправи підтримують опанування незнайомих фонем, а структуровані фонетичні вправи пропонують учням можливість удосконалити свої навички артикуляції та розрізнення (Derwing & Munro, 2015).

4. «Занурення»: знайомство учнів з автентичним мовним середовищем і взаємодіями з носіями мови сприяє зануренню у фонетичні нюанси цільової мови, покращуючи навички вимови та пом'якшуючи наслідки фонетичного втручання (Cook, 2016).

5. Запит зображення: «Різноманітна група тих, хто вивчає мову, практикуючи вимову, підтримуюча та приваблива атмосфера, тепле природне освітлення»

Фонетична обізнаність є стрижнем на шляху засвоєння мови, закладаючи основу для майстерності вимови та вільного мовлення. Головне у фонетичному сприйнятті — це здатність розпізнавати звуки, що утворюють мову, і маніпулювати ними, надаючи учням необхідні інструменти для точної вимови та ефективного спілкування. Володіння фонетичними нюансами полегшує розуміння та створення усної мови, зміцнюючи лінгвістичну компетентність учнів у різних сферах спілкування.

На завершення ми маємо підсумувати, що лабіринт фонетичної інтерференції підкреслює її ключову роль у формуванні траєкторії оволодіння мовою та викладання. Шлях до усунення фонетичних перешкод вимагає непохитної відданості та педагогічної винахідливості, починаючи з розгадки її основних причин і закінчуючи розробкою цілеспрямованих стратегій пом'якшення. Коли педагоги орієнтуються в цій місцевості, усвідомлення першорядної ролі вимови та фонетичної обізнаності стає дороговказом, що освітлює шляхи до покращеної комунікативної компетентності та лінгвістичної майстерності.

(Актуальні питання лінгводидактики [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Подолання фонетичної інтерференції при вивченні англійської мови (Українською) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]

© Нестеренко Н. М. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,

Лисенко К. В. [Lisenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

Література:

1. Акуленко В. В. (1972). Питання інтернаціоналізації словникового складу мови: монографія. Харків: Вид-во Харк. ун-ту.
2. Жлуктенко Ю. О. (1974). Деякі аспекти двомовності: монографія. Київ: Вид-во Київського ун-ту.
3. Щерба Л. В. (1974). До питання про двомовність. В Щерба Л. В. Мовна система та мовна діяльність, Львів.
4. Appel R., Muysken P. (1987). Language contact and bilingualism. London and Baltimore, MD.: Edward Arnold.
5. Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Goodwin, J. M. (2010). 'Teaching pronunciation: A course book and reference guide' (2nd ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
6. Crystal D. (2008). Dictionary of Linguistics and Phonetics. London: Blackwell Publishing.
7. Derwing, T. M., & Munro, M. J. (2015). 'Pronunciation fundamentals: Evidence-based perspectives for L2 teaching and research'. Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company.
8. Gass, S. M., & Selinker, L. (2008). 'Second language acquisition: An introductory course' (3rd ed.). New York: Routledge.
9. Hickey R. (2010). Language Contact. Reconsideration and Reassessment. The Handbook of Language Contact. London: Blackwell Publishing..
10. Kishe A. (2017). Language Contact. Paris: DL2A - BULUU PUBLISHING GHANA.
11. Major, R. C. (2008). Transfer in second language phonology. In J. G. Hansen Edwards & M. L. Zampini (Eds.), Phonology and second language acquisition (pp. 199–227). Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing.
12. Cook, V. (2016). 'Second language learning and language teaching' (5th ed.). London, UK: Routledge.
13. Roach, P. (2009). 'English phonetics and phonology: A practical course' (4th ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
14. Kenworthy, J. (1987). 'Teaching English pronunciation'. London, UK: Longman.
15. Avery, P., & Ehrlich, S. (2018). 'Teaching American English pronunciation' (2nd ed.). Oxford, UK: Oxford University Press.
16. Underhill, A. (2005). 'Sound foundations: Learning and teaching pronunciation'. Oxford, UK: Macmillan Education.
17. Jenkins, J. (2000). 'The phonology of English as an international language: New models, new norms, new goals'. Oxford, UK: Oxford University Press.

(Current issues in linguodidactics [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Overcoming Phonetic Interference in Learning English (in Ukrainian) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]© Nesterenko N. M. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,Lysenko K. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

References:

1. Akulenko, V. V. (1972). Pytannia internatsionalizatsii slovnykovoho skladu movy: Monohrafiia [Issues of Internationalization of Vocabulary: Monograph]. Kharkiv: Vyd-vo Khark. Un-tu.
2. Zhluktenko, Y. O. (1974). Deiaki aspekty dvomovnosti: Monohrafiia [Some Aspects of Bilingualism: Monograph]. Kyiv: Vyd-vo Kyivskoho Un-tu.
3. Shcherba, L. V. (1974). Do pytannia pro dvomovnist [On the Question of Bilingualism]. In L. V. Shcherba, *Movna systema ta movna diialnist* [Language System and Language Activity]. Lviv.
4. Appel, R., & Muysken, P. (1987). *Language contact and bilingualism*. London and Baltimore, MD: Edward Arnold.
5. Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Goodwin, J. M. (2010). *Teaching pronunciation: A course book and reference guide* (2nd ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
6. Crystal, D. (2008). *Dictionary of linguistics and phonetics*. London: Blackwell Publishing.
7. Derwing, T. M., & Munro, M. J. (2015). *Pronunciation fundamentals: Evidence-based perspectives for L2 teaching and research*. Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company.
8. Gass, S. M., & Selinker, L. (2008). *Second language acquisition: An introductory course* (3rd ed.). New York: Routledge.
9. Hickey, R. (2010). *Language contact: Reconsideration and reassessment*. In *The Handbook of Language Contact*. London: Blackwell Publishing.
10. Kische, A. (2017). *Language contact*. Paris: DL2A - Buluu Publishing Ghana.
11. Major, R. C. (2008). *Transfer in second language phonology*. In J. G. Hansen Edwards & M. L. Zampini (Eds.), *Phonology and second language acquisition* (pp. 199–227). Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing.
12. Cook, V. (2016). *Second language learning and language teaching* (5th ed.). London, UK: Routledge.
13. Roach, P. (2009). *English phonetics and phonology: A practical course* (4th ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
14. Kenworthy, J. (1987). *Teaching English pronunciation*. London, UK: Longman.
15. Avery, P., & Ehrlich, S. (2018). *Teaching American English pronunciation* (2nd ed.). Oxford, UK: Oxford University Press.
16. Underhill, A. (2005). *Sound foundations: Learning and teaching pronunciation*. Oxford, UK: Macmillan Education.
17. Jenkins, J. (2000). *The phonology of English as an international language: New models, new norms, new goals*. Oxford, UK: Oxford University Press.

(Актуальні питання лінгводидактики [Aktual'ni pytannja lingvodydaktyky])

Подолання фонетичної інтерференції при вивченні англійської мови (Українською) [Podolannja fonetychnoi' interferencii' pry vyvchenni anglijs'koi' movy]© Нестеренко Н. М. [Nesterenko N. M.], troyachka52@gmail.com,Лисенко К. В. [Lisenko K. V.], lysenkokath@gmail.com